

Framnes fiskeindustri AS
Postboks 138
8483 ANDENES
sendes: office@framnesfisk.no

Saksb.: Oddlaug Ellen Knutsen
e-post: fmnoek@fylkesmannen.no
Tlf: 75 53 15 55
Vår ref: 2012/3121
Deres ref:
Vår dato: 14.05.2013
Deres dato:
Arkivkode: 461.3

Oversendelse av rapport fra tilsyn og pålegg om redegjørelse - Framnes fiskeindustri AS- fiskeforedlingsanlegg i Andøy kommune

Fylkesmannen i Nordland viser til gjennomført tilsyn 18. april 2013.

Vedtak

*Med medhold i lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 49 må Myre Fiskemottak, Øksnes kommune, **innen 12. juli 2013**, redegjøre skriftlig til Fylkesmannen for de tiltak som er gjennomført for å rette opp registrerte avvik. Hvis ikke avvikene da er rettet opp, må redegjørelsen inneholde en tidfestet, forpliktende plan for hvordan disse skal rettes opp.*

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt tilbakemelding innen fristen vil det bli vurdert å legge tvangsmulkt. Hjemmel for et vedtak om tvangsmulkt vil være forurensningsloven § 73.

Med medhold i forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 39-7 varsler Fylkesmannen om at det vil kreves inn gebyr for kontrollen på kr 11 300,-. Eventuelle kommentarer til varselet sendes Fylkesmannen innen to uker jf. forvaltningslovens § 16.

Under tilsynet ble det påvist følgende avvik:

- 1. Bedriften har ikke installert renseanlegg og utslippsledning i samsvar med kravene i forurensningsforskriften kap. 26*
- 2. Bedriften journalfører ikke fortløpende opplysninger om fiskeavfall/biprodukter*
- 3. Virksomheten mangler rutiner for håndtering av farlig avfall*
- 4. Virksomheten har ikke utarbeidet en skriftlig risikovurdering av ytre miljø*

Bakgrunn

Tilsynet hadde bakgrunn i mottatt kopi av tilsynsrapport fra Mattilsynet der det fremgår at fiskeavfall/biprodukter (rygger) er dumpet over kai og at det ikke var installert renseanlegg på avløpsvannet.

Avvik betegnes som overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Anmerkning er andre forhold som tilsynsetaten mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse-, miljø- og sikkerhet.

Dokumentgrunnlaget for kontrollen var:

- *Forurensningsforskriften kap. 26 Forurensninger fra fiskeforedlingsbedrifter*
- *Forurensningsloven § 32 Håndtering av næringsavfall*

Gjennomføring

Kontrollen ble gjennomført med varsling dagen før, og hadde en varighet på ca. 3 timer. Fra bedriften deltok Rolf Eliot Røsnes, vi hadde også samtaler med Ragny Mortensen og Rune Alsos som ble intervjuet om hhv dokumentasjon av levering av biprodukter og om farlig avfalls-håndtering i virksomheten. Fra Fylkesmannen deltok Oddlaug E. Knutsen (tilsynsleder) og Solveig B. Lakså. Vi fikk også ettersendt dokumentasjon på forsendelser, siden tilsynet delvis ble avbrutt.

Fylkesmannen opplyste innledningsvis at bakgrunnen for tilsynet var opplysninger fra Mattilsynet om manglende rensing og at det hadde vært en problematikk i regionen med fiskeavfall som ble tippet over kai.

Bedriften redegjorde for sin håndtering av biprodukter og produksjon og det ble også foretatt en befaring på bedriftens kaiområder og produksjonslokaler.

Fylkesmannen oppsummerte til slutt registrerte funn, og ga informasjon om videre oppfølging av saken.

Registrerte avvik og anmerkninger

Avvik 1

Bedriften har ikke installert renseanlegg og utslippsledning i samsvar med kravene i forurensningsforskriften kap. 26.

Begrunnelse

Det er ikke installert renseinnretninger produksjonslokalene for sløyning og filetering, og prosessavløpsvannet går under kai og delvis også som diffust avløp. Dette er et brudd på forurensningsforskriften § 26 – 3 som sier at anlegg med råstoffmottak over 1000 tonn skal

ha et renseanlegg med spalteåpning på 1 mm eller mindre. Utslippsledning skal legges 10 m u LL.

I en tilbakemelding forventer vi en forpliktende melding om installering og drift av renseanlegg og avløp som er forankret i virksomhetens økonomiplan. Vi forstår det slik at det vil være svært kostbart å legge utslippsledning ut av havna. Det er også grunne farvann, slik at det vil være vanskelig å oppnå dybden som kreves i forskriften.

Fylkesmannen ønsker å ha en dialog om hvordan utslippene fra virksomheten kan reduseres, og at dere i utgangpunktet legger opp til planer med sikte på å nå forskriftskravene. Vi ber dere også se sluttkommentar i dette brevet om vår oppfølging.

Avvik 2

Bedriften journalfører ikke fortløpende opplysninger om fiskeavfall/biprodukter (mengde, håndtering og levering)

Begrunnelse

Det fremgår av forurensningsforskriften § 26-7 Journalføring at virksomhet skal fortløpende føre journal bl.a. fiskeavfall /biprodukter (mengde, sammensetning, håndtering og levering) Det skal også føres journal over mengde råstoff mottatt over anlegget og produsert mengde. Journal med dokumentasjon over disponering av biprodukter kunne ikke fremlegges under tilsynet.

Bedriften må i sin tilbakemelding redegjøre for mottatt råstoff og produserte mengder og hvilke mengder biprodukter som er oppstått av slog, lever, rogn, hoder og rygger, og hvordan disse er håndtert og levert. Vi fikk utlevert utskrifter av mengder kjøpt fisk og ettersendt noe på epost, dette siden tilsynet ble avbrutt – folk måtte gå til andre oppgaver. Vi mener det er mest rett at dere sender oss en samlet vurdering som oppfølging på dette punktet. Levert mengde biprodukter må sammenholdes med produksjonstall/mottak i samme periode.

Avvik 3

Virksomhetens håndtering av farlig avfall er mangelfull

Avvik fra avfallsforskriften §§ 11-5, 11-8 og 11-12

Begrunnelse:

Det skal fylles ut et deklarasjonsskjema ved levering av farlig avfall, dette er ikke gjort. I henhold til avfallsforskriften § 11-12 skal virksomheter som leverer farlig avfall gi tilstrekkelig opplysninger om avfallets opprinnelse, innhold og egenskaper slik at den videre håndteringen av avfallet kan skje på en forsvarlig måte. Bedriften vil da få en gjenpart av deklarasjonsskjemaet når avfallet leveres til godkjent mottak, som et bevis på at bedriften overholder leveringsplikten. Det er årlig leveringsplikt hvis mengden farlig avfall overstiger 1

kg. Avfallet skal merkes godt helt fra det oppstår på virksomheten, og det skal leveres til godkjent mottaker.

Framnes fiskeindustri AS kunne ikke vise til noen gjenparter av deklarasjonsskjemaer, og har dermed ikke dokumentasjon på at farlig avfall fra bedriften har blitt håndtert på riktig måte. Det kom frem under tilsynet at bedriften leverer spillolje og batterier til kommunalt mottak som er satt opp i havna for fiskeflåten primært. Det oppgis at RenoVest sitt mottaksanlegg på Andenes har tatt imot avfall uten at de har vært snakk om deklarasjonsskjema. Reno Vest er et godkjent mottaksanlegg for farlig avfall og skal ha rutiner for håndtering av deklarasjonsskjema når dette leveres med avfallet.

Deklarasjonsskjema kan bestilles på NORSAS, e-post adresse er firmapost@norsas.no og nettsida for deklarasjonsskjema er: <http://www.norsas.no/Farlig-avfall/Deklarasjonsskjema-for-farlig-avfall>

Framnes Fiskeindustri AS må gjennomgå sine rutiner for håndtering og oppbevaring av farlig avfall og beskrive oppdaterte rutiner i tilbakemeldingen på tilsynsrapporten.

Avvik 4

Virksomheten har ikke utarbeidet en skriftlig risikovurdering av ytre miljø

Avvik fra internkontrollforskriften § 5 punkt 6 og 7

Begrunnelse:

Det fremgår av internkontrollforskriften § 5 punkt 6 og 7 at bedriften skal gjøre en risikovurdering av sitt ytre miljø, og at det skal dokumenteres skriftlig. Virksomheten kunne ved tilsynet ikke legge frem dokumentasjon på at en slik risikovurdering er gjort. En risikovurdering må beskrive sannsynligheten for at en uønsket hendelse skal inntreffe og konsekvensene av hendelsen dersom den inntreffer.

ØVRIGE KOMMENTARER

Produksjonskapasitet

Til sammen er det en mottakskapasitet på 100 tonn per dag, men produksjonskapasiteten er mindre, fordi mottak av 100 tonn ikke kan skje over flere dager pga. plass mangel.

Fylkesmannen gjør oppmerksom på kravet i forurensningsforskriften § 26-2, som sier at anlegg med produksjonskapasitet på mer enn 75 tonn ferdig produkt per døgn må ha særskilt tillatelse etter forurensningsloven. Vi viser i denne forbindelse til TA-3006/2012 Veileder for søknad om tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven.

Fylkesmannens oppfølging av forskriften

Fylkesmannen har nå vært på tilsyn i en rekke fiskeforedlingsvirksomheter. Vi ser at det er liten grad av etterlevelse av bestemmelsene i forurensningsforskriftens kapittel 26 om rensing og utslippspunkt. Dette er svært uheldig i havnemiljøet da det til tider er stor grad av forsøpling/forurensning og til sjenanse for publikum og andre brukere av havna. Biprodukter som ressurs bør også stå i fokus.

Mange synes det er uoverkommelig å følge reglene om rensing av prosessavløpsvann av praktiske og økonomiske årsaker. Fylkesmannen ser jo at bedrifter har en utfordring med at det er gamle anlegg og store investeringer som skal til, samtidig som at aktiviteten må være lav den tiden det tar for at arbeidet skal gjøres.

Vi vil gjøre oppmerksom på at det finnes en dispensasjonsmulighet i regelverket. Noen virksomheter har for eksempel fått dispensasjon i forhold til fristen for gjennomføring, dvs en utsettelse. Andre muligheter er at anleggene oppgraderes etappevis. Til slutt er det også slik at å legge avløpsledning kan være en utfordring i fylket vårt. Det viktigste er at prosessavløpsvannet ledes til strømførende sjø. Dersom tilstrekkelig rensing er på plass, kan det også tenkes at miljøgevinsten med å legge avløpet så dypt som til 10 m under laveste lavvann er liten.

Det er imidlertid viktig at det synliggjøres i en ev. søknad om dispensasjon at dere kan vise til at det er gjort eller planlegges en konkret innsats for å gjøre utslippene mindre belastende. På et slikt grunnlag kan Fylkesmannen i henhold til § 26-9 gjøre unntak fra bestemmelsene i kapittelet. Vi gjør oppmerksom på at Mattilsynets regelverk må følges uavhengig av en evt dispensasjon.

Gebyr

Vi viser til informasjon på tilsynet om at det vil bli krevd gebyr for tilsynet. Det fremgår av forurensningsforskriftens kapittel 39 at gebyr kan innkreves til statskassen for Fylkesmannens kontrollvirksomhet. Gebyrets størrelse er avhengig av hvor ressurskrevende kontrollen er. I dette tilfellet er det aktuelt å bruke § 39-7 sats 3, for tiden 11 300 Nkr. Fylkesmannen oversender opplysninger om kontrollen til Klima- og forurensningsdirektoratet som vil stå for innkreving av gebyret.

Klageadgang

Vedtak med pålegg om redegjørelse og pålegg om innsending av søknad om utslippstillatelse kan påklages til Klima- og forurensningstilsynet (Klif) av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse **innen 3 uker** fra det tidspunkt underretning om avgjørelsen er kommet fram til vedkommende part.

En eventuell klage skal angi det vedtak som det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, 8002 Bodø.

En eventuell klage fører ikke til at iverksettelsen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Klif kan etter anmodning, eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal iverksettes før

klagefristen er ute eller klagen er avgjort, jf forvaltningsloven § 42. Avgjørelsen av spørsmålet om iverksettelse kan ikke påklages.

Partene har rett til å se sakens dokumenter i henhold til forvaltningsloven §§ 18 og 19. Fylkesmannen vil på forespørsel kunne gi nærmere opplysninger om behandlingen av saken.

Med hilsen

Roar Høgsæt
fylkesmiljøvernssjef

Oddlaug Ellen Knutsen (e.f.)
seksjonsleder

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi: Andøy kommune, postmottak@andoy.kommune.no
Mattilsynet v/Leif Henriksen, leif.henriksen@mattilsynet.no